

Akciju sabiedrība "Sadalestikls"
Vienotais reģ. Nr. 40003857687
Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160, Latvija
Tālr. (+371) 67726000, www.sadalestikls.lv, st@sadalestikls.lv

Rīgā
Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.
Reģistrācijas numuru skatīt pievienotajā failā
Reģistrācijas_numurs

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

Par konsultāciju dokumentu - obligātā iepirkuma un jaudas komponentu aprēķināšanas metodiku

AS "Sadalestikls" iepazīnās ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2017. gada 13. jūlija Konsultāciju dokumentu par obligātā iepirkuma un jaudas komponentu aprēķināšanas metodiku un pielikumā sniedz savus priekšlikumus.

Pielikumā:

AS "Sadalestikls" priekšlikumi obligātā iepirkuma un jaudas komponentu aprēķināšanas metodikai uz 3 lp.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Attīstības direktors

Rolands Lūsveris

Līga Kanopa 67726321

AS “Sadales tīkls” priekšlikumi obligātā iepirkuma un jaudas komponentu aprēķināšanas metodikai

Priekšlikums Nr. 1

AS “Sadales tīkls” (turpmāk - AS ST) elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencēto tarifu (turpmāk – AS ST tarifi) plāni tika izstrādāti, lai lietotājiem ar arvien augstāku pieslēguma izmantošanas noslodzi tiktu nodrošināta iespēja samazināt vidējās elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu izmaksas uz 1 kWh. Tas tika nodrošināts, palielinot AS ST tarifu fiksēto komponenti katrā nākamajā tarifu plānā un vienlaicīgi samazinot AS ST tarifu mainīgo komponenti par elektroenerģijas piegādi.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas piedāvātā obligātā iepirkuma (turpmāk – OI) tarifu struktūra – nemainīgs OI tarifs EUR/MWh un jaudas komponente mainīga proporcionāli AS ST tarifu fiksētajai komponentei AS ST tarifu plānu izmantošanu padara par neefektīvu, jo saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 50 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumu” 105. punktu sistēmas operators norēķinās ar publisko tirgotāju par tā sistēmai pieslēgto galalietotāju elektroenerģijas patēriņam atbilstošajām OI komponentēm.

Lai uzskatāmi apspoguļotu iepriekš minēto piemērā parādīts, ka lietotājam ar 0,4 kV līnijas pieslēgumu ievadaizsardzības aparāta (turpmāk – IAA) 40 ampēri un patēriņu 3 323 kWh mēnesī izdevīgākais AS ST tarifu plāns ir S-6-2, bet OI ekonomiski izdevīgākais tarifu plāns ir S-6-Pamatplāns. Kopumā viszemākās izmaksas lietotājam būs, izmantojot S-6-1 tarifu plānu, lai gan tas nav ne izdevīgākais AS ST tarifu plāns, ne OI tarifu plāns.

EUR bez PVN mēnesī	S-6 (Pamatplāns)	S-6-1 (1.plāns)	S-6-2 (2.plāns)
Maksa par SSO pakalpojumiem kopā	193.97	187.04	186.10
Maksa par elektroenerģijas piegādi	158.91	146.54	138.77
Maksa par IAA strāvas lielumu	35.07	40.50	47.33

Maksa par OIK kopā	72.34	78.91	87.17
Mainīgā komponente	29.91	29.91	29.91
Fiksētā komponente	42.43	49.00	57.27

Izmaksas kopā	266.31	265.95	273.28

Lai gan piemērā norādītā starpība ir nebūtiska, lietotājiem ar lielu pieprasīto jaudu ekonomiskā starpība būs ievērojami lielāka.

Iepriekš aprakstītās problēmas cēlonis ir fiksēta OI tarifa komponente EUR/MWh visos tarifu plānos visās sprieguma pakāpēs – OI tarifiem tarifu plānos netiek piemērots princips, kādu piemēro AS ST tarifu plānos – pieaugot pieprasītās jaudas izmantošanas efektivitātei, kļūst ekonomiski izdevīgi izmantot augstāku tarifu plānu.

Papildus jāsecina, ka sistēmas operatoru, kuru tīkliem pieslēgti līdz 100 tūkst. lietotāju, lietotāji vienmēr izmantos OI Pamatplānu, jo nav ekonomiska stimula izmantot citu tarifu plānu, kamēr OI tarifa komponente EUR/MWh ir vienāda visos OIK tarifu plānos.

Tāpat jāatzīmē, ka pie dažādiem sistēmas operatoriem pieslēgti vienādu tehnisko parametru (sprieguma pakāpe un pieprasītā jauda) lietotāji norēķināsies pēc dažādiem OIK tarifu plāniem – pie AS ST pieslēgts lietotājs, izvēloties ekonomiski izdevīgāku sadales sistēmas pakalpojumu plānu, būs spiests maksāt pēc attiecīgā OI tarifu plāna lielāku OI jaudas komponenti nekā pie cita sistēmas operatora pieslēgts lietotājs, kurš izvēlēsies maksāt OI Pamatplānu, jo tad izmaksas par OI un sistēmas pakalpojumiem kopā, ir zemākas. Tas nozīmē, ka vienādu tehnisko parametru lietotāji, tiecoties pēc ekonomiskā izdevīguma, atradīsies ekonomiski nevienlīdzīgā situācijā attiecībā par OI jaudas komponentes maksu. AS ST skatījumā lietotājiem, kuriem ir vienādi pieslēguma tehniskie parametri, OI izmaksas būtu jāsedz vienādā apmērā.

Visbeidzot jāatzīmē, ka piemērojot pieaugošu OI jaudas komponenti katrā nākamajā tarifu plānā, pieaug AS Enerģijas publiskā tirgotāja (turpmāk – EPT) ieņēmumu negūšanas risks. Pēc AS ST pieredzes zināms, ka lietotāji piesardzīgi izvēlas tarifu plānus un biežāk izmanto tarifu plānu ar zemāku fiksēto komponenti un augstāku mainīgo komponenti.

Lai arī OI un jaudas komponentu aprēķināšanas metodikā paredzēts, ka AS ST iesniegs Publiskajam tirgotājam fiksētos ieņēmumus katrā tarifu plānā, tas nenozīmē, ka Publiskais tirgotājs var prognozēt OI fiksētos ieņēmumus attiecīgajos tarifu plānos. Piemērā parādīts, ka ļoti iespējams, ka pēc OI tarifu apstiprināšanas lietotāji mainīs sistēmas pakalpojumu tarifu plānus uz zemāku. Rezultātā pieaugs negūtie OI jaudas ieņēmumi, kas tiks iekļauti OI izmaksās un attiecīgi OI tarifos nākamajā gadā, tādējādi tiks uzlikts papildus slogs visiem lietotājiem. No šī sloga var izvairīties, ja tekošajā gadā tiek iegūti nepieciešamie OI ieņēmumi.

AS ST ierosina OI jaudas komponentes diferencēt pa sprieguma pakāpēm patēriņa līmeņa grupām, ar patēriņa līmeņa grupām saprotot mājsaimniecību un pārējo lietotāju pieslēgumus atkarīgā no pieslēguma jaudām, piemēram, visiem 0,4 kV līnijas pārējo lietotāju trīsfāžu pieslēgumiem piemērot vienādu OI jaudas komponenti.

Šāda OI diferencēto tarifu piemērošana:

1. neietekmēs lietotāju izvēli, izmantot viņiem izdevīgāko AS ST tarifu plānu;
2. pie dažādiem sistēmas operatoriem pieslēgtie lietotāji ar vienādiem pieslēguma tehniskajiem parametriem par OI maksās vienādi;
3. samazināsies EPT ieņēmumu negūšanas risks un attiecīgi iespējamais papildus slogs uz lietotājiem.

Priekšlikums Nr. 2

AS ST ierosina OI jaudas komponentes neizdalīt atsevišķi, piemēram, S-2 un S-3 vai 0,4 kV līnijas S-6 un S-8, jo šos tarifus atšķir elektroenerģijas patēriņa uzskaitīšana AS ST sistēmā vienā, divās vai trīs laika zonās. AS ST tarifu fiksētā komponente tiek diferencēta šādās sprieguma pakāpēs lietotāju patēriņa grupās:

Sprieguma pakāpe	Lietotāju patēriņa grupa
0,4 kV līnijas	Mājsaimniecību vienfāzes pieslēgumi ar IAA strāvas lielumu līdz 40A
0,4 kV līnijas	Mājsaimniecību trīsfāžu pieslēgumi ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu līdz 16A ieskaitot
0,4 kV līnijas	Mājsaimniecību trīsfāžu pieslēgumi ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu no 17A līdz 63A ieskaitot
0,4 kV līnijas	Mājsaimniecību trīsfāžu pieslēgumi ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu no 64A un lielāku
	Pārējie lietotāji
0,4 kV līnijas	Vienfāzes pieslēgums līdz 40A ieskaitot
0,4 kV līnijas	Trīsfāžu pieslēgums visas atļautās slodzes
0,4 kV kopnes	Ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu līdz 200 A ieskaitot
0,4 kV kopnes	Ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu no 201 A līdz 800 A ieskaitot
0,4 kV kopnes	Ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu no 801 A un lielāku
6-20 kV līnijas	Visas atļautās slodzes
6-20 kV kopnes	Visas atļautās slodzes

Šāda OI jaudas komponentu struktūra vienkāršos OI tarifus un atvieglos OI tarifu piemērošanu sistēmas operatoriem, kuru tīkliem pieslēgti līdz 100 tūkst. lietotāju, jo nebūs jāizdara izvēle starp, piemēram, S-6 un S-8 OI tarifu vienā sprieguma pakāpē. Abos šajos tarifos ir vienādas OI jaudas komponentes.